

DECYZJA KOMISJI**z dnia 5 lutego 2010 r.****zmieniająca decyzję 2005/880/WE przyznającą odstępstwo Niderlandom zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego***(notyfikowana jako dokument nr C(2010) 606)***(Jedynie tekst w języku niderlandzkim jest autentyczny)***(2010/65/UE)*

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego⁽¹⁾, w szczególności jej załącznik III pkt 2 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Jeśli ilości nawozu naturalnego, które państwo członkowskie zamierza stosować w przeliczeniu na hektar rocznie, różnią się od ilości określonej w ust. 2 akapit drugi zdanie pierwsze załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG i w jego lit. a), konieczne jest ich ustalenie, tak by nie stanowiły przeszkody w realizacji celów określonych w art. 1 wymienionej dyrektywy, oraz uzasadnienie na podstawie obiektywnych kryteriów, na przykład tak jak w omawianym przypadku, długich okresów wegetacji i upraw o wysokim poborze azotu. Dnia 8 grudnia 2005 r. Komisja przyjęła decyzję 2005/880/WE⁽²⁾ zezwalającą Niderlandom na stosowanie 250 kg azotu na hektar rocznie pochodzącego z nawozu naturalnego w gospodarstwach rolnych, których co najmniej 70 % stanowią użytki zielone.

(2) Przyznane w ten sposób odstępstwo dotyczyło około 25 000 gospodarstw rolnych w Niderlandach i około 900 000 hektarów i miało zastosowanie w okresie od dnia 1 stycznia 2006 r. do dnia 31 grudnia 2009 r. Odstępstwo przyznano, ponieważ:

a) niderlandzkie prawodawstwo wprowadzające w życie dyrektywę 91/676/EWG obejmowało normy stosowania zarówno w odniesieniu do azotu, jak i fosforanu, a normy stosowania w odniesieniu do fosforanu miały na celu osiągnięcie równowagi w zakresie nawożenia fosforanem do roku 2015;

b) Niderlandy zajęły się kwestią nadmiaru składników pokarmowych pochodzących z nawozów naturalnych i mineralnych poprzez wprowadzenie kilku instrumentów polityki, a w okresie od 1992 do 2002 r. zmniejszyły liczbę bydła o 17 %, świń o 14 %, a kóz o 21 %. Ilość azotu i fosforu w nawozie naturalnym zmniejszyła się odpowiednio o 29 % i 34 % w okresie od 1985 do 2002 r. Nadmiar azotu i fosforu zmniejszył się odpowiednio o 25 % i 37 % w okresie od 1992 do 2002 r.;

c) dostępne dane dotyczące jakości wody wykazały tendencję spadkową w zakresie stężenia azotanów w wodach gruntowych oraz w zakresie stężenia składników pokarmowych (w tym fosforu) w wodach powierzchniowych;

d) dokumentacja naukowo-techniczna przedstawiona w powiadomieniu ze strony Niderlandów wykazała, że proponowana ilość 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie, pochodzącego z odchodów była w gospodarstwach rolnych, w których co najmniej 70 % powierzchni stanowią użytki zielone, jest zgodna z osiągnięciem poziomu 11,3 mg azotu na litr wody (co odpowiada 50 mg NO₃ na litr wody) we wszystkich typach gleby oraz w przybliżeniu z zerowym saldem fosforu w warunkach optymalnego zarządzania;

e) przedstawiona dokumentacja naukowo-techniczna wykazała, że proponowana ilość 250 kg azotu w przeliczeniu na hektar rocznie pochodzącego z odchodów była w gospodarstwach rolnych, w których co najmniej 70 % powierzchni stanowią użytki zielone, jest uzasadniona na podstawie obiektywnych kryteriów, na przykład długich okresów wegetacji i upraw o wysokim poborze azotu.

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 324 z 10.12.2005, s. 89.

- (3) Komisja stwierdziła zatem, że ilość nawozu naturalnego, którą obejmuje wniosek Niderlandów, nie będzie stanowiła przeszkody w realizacji celów dyrektywy 91/676/EWG, z zastrzeżeniem pewnych ściśle określonych warunków. Warunki te obejmowały ustalenie planów nawożenia oddzielnie dla każdego gospodarstwa rolnego, rejestrację praktyk nawożenia poprzez prowadzenie rejestrów nawożenia, okresowe analizy gleby, „zielone pole” w okresie zimowym po uprawie kukurydzy, szczegółowe przepisy dotyczące zaorywania trawy, niestosowania nawozu naturalnego przed zaoraniem trawy oraz dostosowanie nawożenia w taki sposób, aby uwzględnić udział roślin strączkowych. Celem tych przepisów było zapewnienie nawożenia, które opiera się na wymaganiach upraw oraz zmniejszaniu strat azotu do wód i zapobieganiu nim.
- (4) Aby nie dopuścić do intensyfikacji wskutek stosowania odstępstwa na lata 2006–2009 przyznanego decyzją 2005/880/WE, właściwe organy miały zagwarantować, że produkcja nawozu naturalnego zarówno pod względem azotu, jak i fosforu nie przekroczy poziomu z roku 2002 zgodnie z trzecim krajowym programem działań wprowadzanym przez Niderlandy.
- (5) Niderlandy przekazały w wyznaczonym terminie mapy i sprawozdania, o których mowa w art. 8 i 10 decyzji 2005/880/WE.
- (6) Dnia 14 lipca 2009 r. Niderlandy przedłożyły Komisji wniosek o przedłużenie okresu obowiązywania odstępstwa. Wniosek opiera się na szczegółowym uzasadnieniu oraz odnosi się do zatwierdzenia przez niderlandzką Izbę Reprezentantów czwartego programu działań w zakresie azotanów na lata 2010–2013. Wymieniony czwarty program działań wskazuje na (znaczący) postęp zgodny z warunkami odstępstwa w latach 2006–2009 i przyszłymi wyzwaniem. Opiera się on na trzecim programie działań i zawiera wzmocnione środki obejmujące bardziej surowe normy dotyczące stosowania azotu na glebach piaszczystych, bardziej surowe normy dotyczące stosowania fosforu na podstawie poziomu zawartości fosforu w glebie i dłuższych okresów zakazu stosowania nawozów⁽¹⁾. Wymienione środki prawne mają na celu dalsze zmniejszanie nadmiaru składników pokarmowych i dalszą poprawę jakości wód poprzez dalsze wzmocnienie działań po okresie 2010–2013, jeżeli zajdzie taka potrzeba.
- (7) Jakość wód wykazuje dalszą tendencję spadkową w zakresie stężenia azotanów w wodach gruntowych oraz w zakresie stężenia składników pokarmowych (w tym fosforu) w wodach powierzchniowych, aczkolwiek głównych skutków trzeciego programu działań oczekuje się dopiero w nadchodzących latach.
- (8) Wyniki monitorowania i kontroli wykazują, że w latach 2006–2009 odstępstwo dotyczyło około 24 000 gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone obejmujących około 830 000 ha gruntów uprawnych.
- (9) Aby nie dopuścić do intensyfikacji wskutek stosowania omawianego odstępstwa, właściwe organy powinny zagwarantować, że produkcja nawozu naturalnego zarówno pod względem azotu, jak i fosforu nie przekroczy poziomu z roku 2002.
- (10) Wyniki osiągnięte dotychczas przez Niderlandy są zgodne z warunkami ustanowionymi w decyzji 2005/880/WE.
- (11) Przyjęto już potrzebne ramy prawne do wdrożenia dyrektywy 91/676/WE i wykonania czwartego programu działań i mają one takie samo zastosowanie w odniesieniu do wnioskowanego odstępstwa.
- (12) Biorąc pod uwagę środki, do których zobowiązały się Niderlandy w programie działań na lata 2010–2013, Komisja uważa, że ilość nawozu naturalnego, którą obejmuje wniosek Niderlandów w odniesieniu do lat 2010–2013, nie będzie stanowiła przeszkody w realizacji celów dyrektywy 91/676/EWG, jeżeli spełnione będą te same ściśle określone warunki ustanowione w decyzji 2005/880/WE.
- (13) Decyzja 2005/880/WE wygasa w dniu 31 grudnia 2009 r.
- (14) Aby zagwarantować, że zainteresowane gospodarstwa rolne utrzymujące bydło będą mogły nadal korzystać z odstępstwa, należy przedłużyć okres obowiązywania decyzji 2005/880/WE do dnia 31 grudnia 2013 r. na tych samych warunkach, które ustanowiono w art. 4–10 decyzji 2005/880/WE.
- (15) Termin składania sprawozdań Komisji, określony w art. 10 decyzji 2005/880/WE, należy jednak dostosować i uzgodnić z terminem składania sprawozdań zgodnie z art. 8 decyzji 2005/880/WE.
- (16) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Azotanów ustanowionego na mocy art. 9 dyrektywy 91/676/EWG,

(¹) Ustawa z dnia 26 listopada 2009 r. zmieniająca ustawę o nawozach (Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 551); zarządzenie rządowe z dnia 9 listopada 2009 r. zmieniające zarządzenie rządowe w sprawie stosowania nawozów oraz zarządzenie rządowe w sprawie ogrodnictwa szklarniowego (Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 477); zarządzenie rządowe z dnia 14 grudnia 2009 r. zmieniające zarządzenie rządowe w sprawie wykonania ustawy o nawozach (Staatsblad Koninkrijk der Nederlanden 2009, 601); zarządzenie ministra rolnictwa, środowiska i bezpieczeństwa żywności z dnia 15 grudnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze do ustawy o nawozach (Staatscourant Koninkrijk der Nederlanden, 30 grudnia 2009 r., 20342).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W decyzji 2005/880/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Przyznaje się odstępstwo, o które Niderlandy wnioskowały pismem z dnia 8 kwietnia 2005 r. i o którego przedłużenie wnioskowały pismem z dnia 14 lipca 2009 r., w celu zezwolenia na stosowanie większej ilości odchodów zwierzęcych od ilości określonej w załączniku III pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze oraz lit. a) do dyrektywy 91/676/EWG.”;

2) w art. 10 ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Sprawozdanie przekazuje się Komisji co roku w drugim kwartale roku następującego po roku działań, którego dotyczy sprawozdanie.”;

3) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 11

Stosowanie

Niniejszą decyzję stosuje się do dnia 31 grudnia 2013 r. w powiązaniu z czwartym niderlandzkim programem działań w zakresie azotanów.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Niderlandów.

Sporządzono w Brukseli dnia 5 lutego 2010 r.

W imieniu Komisji

Stavros DIMAS

Członek Komisji